

Program stručnih ispita u knjižničarskoj struci

Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci (NN 28/11, 16/14, 60/14 – Ispravak i 47/17)

PROGRAMI STRUČNIH ISPITA U KNJIŽNIČARSKOJ STRUCI

PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA ZVANJE POMOĆNOG KNJIŽNIČARA

Opći dio

1. Osnove državnog i pravnog poretka Republike Hrvatske, te zakonodavstvo Republike Hrvatske u području kulture, znanosti i obrazovanja

Sadržaj predmeta:

Ustav Republike Hrvatske; Radno zakonodavstvo i propisi; Zakonodavstvo u kulturi, znanosti i obrazovanju.

Literatura:

Dostupno na: <http://narodne-novine.nn.hr/>

1. Ustav Republike Hrvatske. // Narodne novine 85/10. – pročišćeni tekst Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_07_85_2422.html
2. Zakon o radu. // Narodne novine 93/14, 127/17, 98/19 Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2009_12_149_3635.html
3. Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti s pripadajućim pravilnicima. // NN 17/2019, 98/19. Dostupno na https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_02_17_356.html
4. Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. // Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12 i 157/13, 152/14, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1999_07_69_1284.html ; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2003_09_151_2180.html ; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2009_07_87_2130.html ; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_07_88_2464.html itd.
5. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi. // Narodne novine 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19, 64/20 –odredbe o knjižnicama
6. Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. // Narodne novine 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17 - odredbe o knjižnicama. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2003_07_123_1742.html ; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2004_07_105_2025.html ; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2007_05_46_1555.html itd.

Posebni dio

2. Osnove knjižničnog poslovanja

Sadržaj predmeta:

Knjižnice i društvo - definicije, vrste, zadaće, s posebnim osvrtom na matične knjižnice i njihove nadležnosti, Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu i njezine zakonom utvrđene zadaće te na povezivanje knjižnica u mreže i sustave; Knjižnični fond (vrste građe, izgradnja fonda i veze sa zajednicom korisnika i okruženjem u kojemu nastaje građa, oblikovanje fonda i primjena standarda); Prijam građe (inventarizacija, postupci s periodičkim publikacijama, priprema građe za stručnu obradu); Signiranje, tehnička obrada i smještaj građe; Pristup građi (knjižnični katalozi, skupni katalozi, OPAC-i i baze podataka); Korisničke službe i usluge (korištenje građe u knjižnici i izvan knjižnice, međuknjižnična posudba, pokretne knjižnice, reprografsko umnažanje građe i autorska prava, prednosti i nedostaci kopiranja mrežnih dokumenata, obavijesna služba, predstavljanje knjižnične građe, odnosi s javnošću, statističko praćenje postignuća); Čuvanje i zaštita građe (uvez, zaštita građe spomeničke vrijednosti, revizija i otpis); Knjižnični djelatnici (knjižničarska zvanja, školovanje knjižničnih djelatnika u Hrvatskoj); Hrvatsko knjižničarsko društvo i IFLA.

Program stručnih ispita u knjižničarskoj struci

Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci (NN 28/11, 16/14, 60/14 – Ispravak i 47/17)

Literatura:

1. Buckland, M. Preoblikovanje knjižničnih službi i usluga. Lokve: "Benja", 2000. Str. 13-36.
2. Tadić, K. Rad u knjižnici. Opatija : "Benja", 1994. Dostupno na: <http://www.ffzg.hr/infoz/biblio/nastava/dz/text/katm.htm>
3. Upute za poslovanje narodnih knjižnica / uredila Aleksandra Malnar. Zagreb : Knjižnice grada Zagreba, 1996. Str. 93-129.

3. Osnove katalogizacije

Sadržaj predmeta:

Formalna obrada općenito. Opseg, struktura i zadaće formalnih kataloga. Središnji katalogi prema vrsti građe i bibliografskoj razini. Tradicionalni i online katalogi. Standardi za deskriptivnu katalogizaciju: Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga: odabir i oblik odrednica te kataložni opis. ISBD(G) i ISBD-i za različite vrste građe. Formati za strojno čitljivo katalogiziranje: bibliografski opis i pregledne kataložne jedinice. Pojam Univerzalne bibliografske kontrole: nacionalna i međunarodna razmjena bibliografskih podataka. Centralizirana i kooperativna katalogizacija: knjižnični sustavi. Katalogizacija u publikaciji: CIP.

Literatura:

1. Blažević, D. Katalogizacija : priručnik za stručni ispit. Zagreb : "Dominović", 2011.
2. ISBD : međunarodni standardni bibliografski opis. Objedinjeno izd. Zagreb : HKD, 2014.
3. Tadić, K. Rad u knjižnici. Opatija : "Benja", 1994. Str. 53-110.

4. Osnove klasifikacije i predmetno označivanje

Sadržajna obrada općenito. Postojeći standardi, smjernice, pravilnici i priručnici za sadržajnu obradu i predmetno označivanje dokumenata. Sadržajna obrada u bibliografskim bazama podataka. Analiza sadržaja. Klasifikacija općenito. Vrste klasifikacija. Klasifikacijske sheme, skupine, oznake. Univerzalna decimalna klasifikacija: povijest, struktura, korištenje. Glavne i pomoćne tablice UDK. UDK i signiranje građe. Predmetno označivanje i vrste predmetnih odrednica. Normativna datoteka. Formati za unos klasifikacijskih podataka i predmetnih odrednica. Stvarni katalogi: vrste i značajke.

Literatura:

1. Lasić-Lazić, J. Sadržajna obrada u knjižnicama. // Arhivi, knjižnice, muzeji. Zagreb : HKD, 1998. Str. 165-171.
2. Leščić, J. Klasifikacija i predmetno označivanje : priručnik za stručne ispite. Zagreb : "Nediljko Dominović", 2007.
3. Tadić, K. Rad u knjižnici. Opatija : "Benja", 1994. Dostupno na: <http://www.ffzg.unizg.hr/infoz/biblio/nastava/dz/text/katm.htm>
4. UDK: Univerzalna decimalna klasifikacija - dostupne klasifikacijske tablice.

5. Informacijski izvori u knjižnici

Sadržaj predmeta:

Informacijska djelatnost općenito; Uloga knjižnica u prijenosu informacija. Informacijska uloga knjižničnih djelatnika; Uloga i organizacija informacijske službe po vrstama knjižnica. Organizacija informacijske službe u mreži knjižnica. Korištenje interneta; Korisnici knjižnica - potencijalni korisnici, stvarni korisnici; Obrazovanje korisnika, pomoć u snalaženju u knjižnici, katalogima itd.; Izrada putokaza, vodiča, letaka; Sadržaji i organizacija rada informacijske službe; Neposredne i posredne informacijske djelatnosti; Pomagala za davanje informacija. Referentna zbirka, njezina organizacija i održavanje. Odgovaranje na pitanja korisnika, referalne usluge. Propagandno-animatorske i kulturne aktivnosti. Administrativni poslovi informacijske službe.

Program stručnih ispita u knjižničarskoj struci

Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci (NN 28/11, 16/14, 60/14 – Ispravak i 47/17)

Literatura:

1. Mrežne stranice većih hrvatskih knjižnica (NSK, KGZ, Knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Knjižnica HAZU itd.).
2. Nebesny, T. Informacijsko-referalna služba. // Upute za poslovanje narodnih knjižnica. Zagreb : KGZ, 1996. Str. 69-79.
3. Sečić, D. Informacijska služba u knjižnici. 2. dopunjeno i prerađeno izd. Lokve : "Benja", 2006.

PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA ZVANJE KNJIŽNIČARA

Opći dio

Osnove državnog i pravnog poretka Republike Hrvatske, te zakonodavstvo Republike Hrvatske u području kulture, znanosti i obrazovanja

Sadržaj predmeta:

Ustav Republike Hrvatske; Radno zakonodavstvo i propisi; Zakonodavstvo u kulturi, znanosti i obrazovanju.

Literatura:

Dostupno na: <http://narodne-novine.nn.hr/>

1. Ustav Republike Hrvatske. // Narodne novine 85/10. – pročišćeni tekst. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_07_85_2422.html
2. Zakon o radu. // Narodne novine 93/14, 127/17, 98/19. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2009_12_149_3635.html
3. Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti s pripadajućim pravilnicima. // NN 17/2019, 98/19. Dostupno na https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_02_17_356.html
4. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi. // Narodne novine, broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19, 64/20 - odredbe o knjižnicama
5. Zakon o pravu na pristup informacijama. // Narodne novine 25/2013 i 85/15. URL http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_02_25_403.html
6. Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka. // Narodne novine 42/2018. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_05_42_805.html
7. Zakon o tajnosti podataka. // Narodne novine 79/07, 86/12. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2007_07_79_2483.html
8. Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. // Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12 i 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1999_07_69_1284.html ; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2003_09_151_2180.html ; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2009_07_87_2130.html ; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_07_88_2464.html
9. Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. // Narodne novine 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 131/17. - odredbe o knjižnicama. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2003_07_123_1742.html ; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2004_07_105_2025.html ; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2007_05_46_1555.html

RAZLIKOVNI DIO općeg dijela ispita za kandidate prema čl. 37. Pravilnika o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci:

LITERATURA dostupna na: <http://narodne-novine.nn.hr/>

1. Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti. // NN 17/2019, 98/19. Dostupno na https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_02_17_356.html

Program stručnih ispita u knjižničarskoj struci

Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci (NN 28/11, 16/14, 60/14 – Ispravak i 47/17)

2. Zakon o pravu na pristup informacijama. // Narodne novine 25/2013 i 85/15). URL http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_02_25_403.html
3. Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. // Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20.
4. Pravilnik o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj. // Narodne novine 43/2001.
5. Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske. // Narodne novine 89/11, 130/13.
6. Pravilnik o reviziji i otpisu knjižnične građe. // Narodne novine 21/02.
7. Pravilnik o Upisniku knjižnica. // Narodne novine 78/20.
8. Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci. // Narodne novine 28/2011 i 16/14, 60/14, 47/17.
9. Pravilnik o zaštiti knjižnične građe. // Narodne novine 52/05.

POSEBNI DIO ispita za SVE KNJIŽNIČARE (A i B) uključuje sljedeće manifeste, standarde, pravilnike i kodeks:

Manifesti za knjižnice

1. IFLA-in Manifest o internetu. // Slobodan pristup informacijama u službi kulturnog razvitka : zbornik radova. Zagreb : HKD, 2002. Str. 163-165. Dostupno na: http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/IFLA_manifest_o_Internetu.htm
2. IFLA/Unesco Manifest za digitalne knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55,2(2012)193-196. Dostupno na: [http://www.hkdrustvo.hr/datoteke/1426/vbh/God.55\(2012\),br.2](http://www.hkdrustvo.hr/datoteke/1426/vbh/God.55(2012),br.2)
3. UNESCO-ov Manifest za narodne knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 37(1994), str. 251-254. Dostupno na: http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/UNESCOv_manifest_za_narodne_knjiznice.htm
4. UNESCO-ov Manifest za školske knjižnice. // HKD novosti 13(1999), str. 25. Dostupno na: <http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/unesco.htm>

Standardi za knjižnice

1. IFLA-ina načela za skrb i rukovanje knjižničnom građom / sastavio i uredio Edward P. Adcock u suradnji s Marie-Thérèsom Varlamoff i Virginiom Kremp. Zagreb : HKD, 2003.
2. IFLA-ine smjernice za izradbu predmetnih preglednih jedinica i uputnica. Zagreb : HKD, 1999.
3. IFLA-ine smjernice za narodne knjižnice / uredile Christie Koontz i Barbara Gubbin. 2. hrvatsko izd. (prema 2. izmijenjenom izd. izvornika). Zagreb : HKD, 2011.
4. Saetre, T. P. ; G. Willars. IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za školske knjižnice. Zagreb : HKD, 2004.
5. Smjernice za audiovizualnu i multimedijску građu u knjižnicama i drugim ustanovama. Zagreb : HKD, 2005.
6. Smjernice za knjižnične programe opismenijavanja : neki praktični prijedlozi / Sekcija za čitanje. Zagreb : HKD, 2003.
7. Smjernice za knjižnične službe i usluge za gluhe. Zagreb : HKD, 2004.
8. Smjernice za knjižnične službe i usluge za osobe s disleksijom. Zagreb : HKD, 2004.
9. Smjernice za knjižnične usluge za djecu : knjižnične usluge za djecu - važnije no ikada za djecu i njihove obitelji diljem svijeta / IFLA [i.e. International Federation of Library Associations and Institutions], Sekcija za djecu i mladež. Zagreb : HKD, 2004.
10. Smjernice za knjižnične usluge za multikulturalne zajednice : s IFLA-inim Manifestom za multikulturalnu knjižnicu. 1. hrvatsko izd. prema trećem izd. izvornika. Zagreb : HKD, 2010.
11. SMJERNICE za pokretne knjižnice / prerađeno izdanje priredila radna skupina IFLA-ine Sekcije za narodne knjižnice na čelu s lanom Stringerom. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2011.
12. Standardi za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 43,3(2000), str. 163-188.
13. Standard za školske knjižnice. // Narodne novine 34(2000). Dostupno na: <http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/272719.html>

Program stručnih ispita u knjižničarskoj struci

Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci (NN 28/11, 16/14, 60/14 – Ispravak i 47/17)

Pravilnici i kodeksi s područja knjižničarstva

1. Pravilnik o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj. // Narodne novine 43/2001. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2001_05_43_715.html
2. Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske. // Narodne novine 89/11, 130/13
3. Pravilnik o reviziji i otpisu knjižnične građe. // Narodne novine 21/2002. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2002_03_21_503.html
4. Pravilnik o Upisniku knjižnica. // Narodne novine 78/20. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1998_10_139_1716.html
5. Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci. // Narodne novine 28/2011, 16/14, 60/14. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2011_03_28_584.html
6. Pravilnik o zaštiti knjižnične građe. // Narodne novine 52(2005) ili <http://www.nn.hr/clanci/sluzbeno/2005/1001.htm>
7. Etički kodeks Hrvatskoga knjižničarskog društva. // HKD novosti 21(2002), str. 14 ili http://www.hkdrukstvo.hr/hr/eticki_kodeks/

A) Posebni dio za sve prvostupnike prema čl. 2 Pravilnika o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci (NN 28/11, 16/14, 60/14 – Ispravak, 47/17)

Posebni dio ispita za zvanje knjižničara za osobe sa završenim preddiplomskim sveučilišnim studijem iz polja informacijskih i komunikacijskih znanosti s najmanje 30 ECTS bodova iz programa knjižničarskog usmjerenja polaže se iz predmeta:

1. Osnove teorije i prakse knjižničarstva

Knjižnice i društvo - definicije, vrste, zadaće, s posebnim osvrtom na matične knjižnice i njihove nadležnosti, Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu i njezine zakonom utvrđene zadaće te na povezivanje knjižnica u mreže i sustave; Knjižnični fond (vrste građe, izgradnja fonda i veze sa zajednicom korisnika i okruženjem u kojemu nastaje građa, oblikovanja fonda i primjena standarda); Formalna obrada općenito: opseg, struktura i zadaće formalnih kataloga. Sadržajna obrada općenito: postojeći standardi za sadržajnu obradu i označavanje dokumenata; osnovni pojmovi i osnovni oblici sadržajne obrade u knjižnici; stvarni katalogi; Informacijska djelatnost općenito; Definicije informacije, informacijske djelatnosti, dokumenta i dokumentacije; Uloga knjižnica u prijenosu informacija; Korisnici knjižnica; Usluge narodnih, školskih, visokoškolskih te specijalnih knjižnica - sličnosti i razlike; Obrazovanje korisnika; Vrste informacijskih zahtjeva; Razgovor knjižničara s korisnikom. Izvori za davanje informacija; Referentna zbirka. Mrežne informacijske usluge.

Literatura:

1. Ercegović, S.; Šolc, V.; Tuzlančić, I. Program za budućnost : deset godina projekta "65+" u Knjižnicama grada Zagreba. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 61,2(2018), str. 199-220.
2. Gorman, M. Postojana knjižnica : tehnologija, tradicija i potraga za ravnotežom. Zagreb : HKD, 2006.
3. Horvat, A. Digitalizacija i knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55,2(2012)17-27. Dostupno na: [http://www.hkdrukstvo.hr/datoteke/1420/vbh/God.55\(2012\),br.2](http://www.hkdrukstvo.hr/datoteke/1420/vbh/God.55(2012),br.2)
4. Horvat, A.; Živković, D. Između javnosti i privatnosti : knjižnice u vremenu e-knjige. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2012.
5. Narodna knjižnica : IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za razvoj službi i usluga. Zagreb : HKD, 2003.
6. Petrak, J.; Aparac-Jelušić, T. Knjižnice na hrvatskim sveučilištima : tradicija i promjene. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 48,1(2005), str. 13-30.
7. Tadić, K. Rad u knjižnici. Opatija : "Benja", 1994.
8. Gore navedeni manifesti, standardi, pravilnici i kodeksi.

Program stručnih ispita u knjižničarskoj struci

Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci (NN 28/11, 16/14, 60/14 – Ispravak i 47/17)

B) Posebni dio za osobe sa stečenom višom stručnom spremom prije stupanja na snagu Pravilnika o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci (NN 28/11, 16/14, 60/14 – Ispravak, 47/17)

Posebni dio ispita za zvanje knjižničara za osobe koje su završile drugi preddiplomski studij, odnosno studij kojim je stečena viša stručna sprema sukladno propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju polaže se iz predmeta:

Knjižnično poslovanje i upravljanje

Sadržaj predmeta:

Knjižnice i društvo - definicije, vrste, zadaće, s posebnim osvrtom na matične knjižnice i njihove nadležnosti, Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu i njezine zakonom utvrđene zadaće te na povezivanje knjižnica u mreže i sustave; Knjižnični fond (vrste građe, izgradnja fonda i veze sa zajednicom korisnika i okruženjem u kojemu nastaje građa, oblikovanja fonda i primjena standarda); Prijam građe (inventarizacija, postupci s periodičkim publikacijama, priprema građe za stručnu obradu); Signiranje, tehnička obrada i smještaj građe; Pristup građi (knjižnični katalozi, skupni katalozi, OPAC-i i baze podataka); Korisničke službe i usluge (korištenje građe u knjižnici i izvan knjižnice, međuknjižnična posudba, pokretne knjižnice, umnažanje građe i autorska prava, korištenje interneta i mrežnih dokumenata, obavijesna služba, predstavljanje knjižnične građe, odnosi s javnošću, statističko praćenje poslovanja); Čuvanje i zaštita građe (uvez, zaštita građe spomeničke vrijednosti, revizija i otpis); Knjižnični djelatnici (knjižničarska zvanja, školovanje knjižničnih djelatnika u Hrvatskoj), Hrvatsko knjižničarsko društvo i IFLA.

Literatura:

1. Čelić-Tica, V ; Leščić, J. Matična služba knjižnica u Hrvatskoj : povijest i nova paradigma. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 57,4(2014), str. 199-220. Dostupno na: <http://www.hkdruštvo.hr/vbh/broj/113>
2. Črnjar, Lj.; Vugrinec, Lj. Uloga i značaj pokretnih knjižnica u životu lokalne zajednice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 53(2010), str. 125-139.
3. Hergešić, B. Obavezni primjerak : povlastica ili dužnost. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 15 (1969), str. 97-105.
4. Horvat A. Cjeloživotno učenje knjižničara : stanje i mogućnosti. // Cjeloživotno učenje knjižničara : ishodi učenja i fleksibilnost. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2009. Str. 21-36. Dostupno na: <http://www.nsk.hr/cuk/>.
5. Horvat, A. Digitalizacija i knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55,2(2012), str. 17-27. Dostupno na: [http://www.hkdruštvo.hr/datoteke/1420/vbh/God.55\(2012\),br.2](http://www.hkdruštvo.hr/datoteke/1420/vbh/God.55(2012),br.2)
6. Horvat, A; Živković, D. Između javnosti i privatnosti : knjižnice u vremenu e-knjige. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2012.
7. Mihalić, M. Upravljanje promjenama kao uvjet razvoja digitalne knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 45 (2002), str. 24-38.
8. Pejić, I. Zavičajna zbirka kao jedan od oblika djelovanja knjižničara u društvenoj zajednici. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 39 (1996), str. 111-117.
9. Stričević I.; Čičko, H.; Križanić-Delač, Ž. Knjižnične službe i usluge za djecu u hrvatskim narodnim knjižnicama: razvoj stanje i perspektive. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 49 (2006), str. 22-36.
10. Tadić, K. Rad u knjižnici. Opatija : "Benja", 1994.
11. Upute za poslovanje narodnih knjižnica / uredila Aleksandra Malnar. Zagreb : Knjižnice grada Zagreba, 1996. Str. 93-129.

Formalna obrada građe

Formalna obrada općenito. Opseg, struktura i zadaće formalnih kataloga. Središnji katalozi prema vrsti građe i bibliografskoj razini. Tradicionalni i online katalozi. Međunarodni standardi za deskriptivnu katalogizaciju. Hrvatski kataložni pravilnik. Formati za strojno čitljivo katalogiziranje. Univerzalna bibliografska kontrola. Normativna kontrola. Kooperativni knjižnični sustav. CIP – katalogizacija u publikaciji. Retrospektivna katalogizacija i retrospektivna konverzija. Nova međunarodna kataložna načela.

Literatura:

1. Barbarić, A. Povijesni pregled razvoja OPAC-a. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 46,3/4(2003), str. 48-58.

Program stručnih ispita u knjižničarskoj struci

Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci (NN 28/11, 16/14, 60/14 – Ispravak i 47/17)

2. Blažević, D. Katalogizacija : priručnik za stručni ispit. Zagreb : "Dominović", 2011.
3. Blažević, D.; Hodak, V. Katalogizacija omeđenih publikacija i nizova publikacija u formatu MARC 21. Verzija 1.0. Dostupno na: [http://www.nsk.hr/e-izdanja/marc21\(1\).pdf](http://www.nsk.hr/e-izdanja/marc21(1).pdf)
4. Horvat, A. Knjižnični katalog i autorstvo. Rijeka : "Benja", 1995. Str. 5-42, 116-135.
5. ISBD : međunarodni standardni bibliografski opis. Objedinjeno izd. Zagreb : HKD, 2014.
6. Uvjeti za funkcionalnost bibliografskih zapisa : završni izvještaj / IFLA-ina Studijska skupina za uvjete za funkcionalnost bibliografskih zapisa ; odobrio Stalni odbor IFLA-ine Sekcije za katalogizaciju. Zagreb : HKD, 2004. (predgovor).
7. Verona, E. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga. Zagreb : HBD, 1983-1986. Dio 1: Odrednice i redalice. 2. izmijenjeno izd. 1986. Dio 2: Kataložni opis. 1983.
8. Willer, M.; Barbarić, A. Međunarodna kataložna načela : prikaz i analiza. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 52,1/4(2009), str. 18 – 62. Dostupno i na: <http://www.hkdrustvo.hr/vbh>

Sadržajna obrada građe

Sadržajna obrada općenito. Postojeći standardi, smjernice, pravilnici i priručnici za sadržajnu obradu i predmetno označivanje dokumenata. Sadržajna obrada u bibliografskim bazama podataka. Analiza sadržaja. Klasifikacija općenito. Vrste i značajke klasifikacijskih sustava. Klasifikacijske sheme, skupine, oznake. Univerzalna decimalna klasifikacija: povijest, struktura, korištenje. Revizija UDK i fasetna analiza. Glavne i pomoćne tablice UDK. UDK i signiranje građe. Predmetno označivanje i vrste predmetnih odrednica. Normativna datoteka klasifikacijskih podataka i predmetnih odrednica. Formati za unos klasifikacijskih podataka i predmetnih odrednica: UNIMARC, MARC21. Predmetni pristup dokumentima i predmetno traženje. Stvarni katalozi: vrste i značajke. Drugi međunarodni klasifikacijski sustavi. Sustavi predmetnih odrednica: LCSH, MeSH. Tezaurusi – vrste i značajke.

Literatura:

1. Leščić, J. Klasifikacija i predmetno označivanje : priručnik za stručne ispite. Zagreb : "Nediljko Dominović", 2007.
2. Leščić, J. Univerzalna decimalna klasifikacija : priručnik za knjižničare i shema za narodne knjižnice. Zagreb : "Nediljko Dominović", 2012.
3. McIlwaine, I. C. Univerzalna decimalna klasifikacija : upute za uporabu. Lokve : "Benja", 2004.
4. Slavić, A. Predmetni pristup informacijama na internetu i knjižnična klasifikacija (2001). Dostupno na: http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/slavic_2001.htm
5. Smjernice za izradbu predmetnih preglednih jedinica i uputnica. Zagreb : HKD, 1999.
6. Tadić, K. Rad u knjižnici. Opatija : "Benja", 1994. Dostupno na: <http://www.ffzg.unizg.hr/infoz/biblio/nastava/dz/text/katm.htm>
7. Univerzalna decimalna klasifikacija. Hrvatsko džepno izd. Zagreb: "Nediljko Dominović", 2003. (Uvodno poglavlje).
8. Univerzalna decimalna klasifikacija. 1. hrvatsko srednje izd. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2005. Dio 1: Društvene i humanističke znanosti; Dio II. prirodne i primijenjene znanosti, 2007.
9. Univerzalna decimalna klasifikacija. Skraćeno izd. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2013.
10. Urbanija, J. Metodologija izrade tezaurusa. Zagreb : "Nediljko Dominović", 2005.

Informacijski izvori i služba u knjižnici

Sadržaj predmeta:

Informacijska djelatnost općenito; Definicije informacije, informacijske djelatnosti, dokumenta i dokumentacije; Uloga knjižnica u prijenosu informacija; Odnos knjižničarstva i dokumentacije, razgraničenje njihove informacijske uloge; Uloga, sadržaj i organizacija informacijske službe po vrstama knjižnica; Organizacija informacijske službe u mreži knjižnica; Komuniciranje s javnošću; Korisnici knjižnica - potencijalni korisnici, stvarni korisnici, korisnici raznih vrsta knjižnica; Usluge narodnih, školskih, visokoškolskih te specijalnih knjižnica - sličnosti i razlike; Obrazovanje korisnika; Izrada putokaza, vodiča, letaka itd.;

Program stručnih ispita u knjižničarskoj struci

Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci (NN 28/11, 16/14, 60/14 – Ispravak i 47/17)

Propagandno-animatorske i kulturne aktivnosti. Sadržaji i organizacija rada informacijske službe; Neposredne i posredne informacijske djelatnosti. Vrste informacijskih zahtjeva, razgovor knjižničara s korisnikom. Odgovaranje na pitanja korisnika, pretraživanje literature, preporučivanje knjižnične građe, referalne usluge. Službe tekućeg informiranja, selektivna diseminacija informacija. Propagandno-animatorske i kulturne aktivnosti. Administrativni poslovi informacijske službe. Izvori za davanje informacija; Vrste izvora i medija. Referentna zbirka. Vrste priručnika koji se uključuju u referentnu zbirku. Organizacija i održavanje referentne zbirke. Odabir i nabava priručnika. Izdavači referentne literature. Baze podataka. Mrežne informacijske usluge.

Literatura:

1. Bosančić, B. Online referentne usluge : pregled razvoja u teoriji i praksi. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 53,1(2010), str. 64-86.
2. Line, M.; Vickers, S. Univerzalna dostupnost publikacija (UAP). Zagreb : HKD, 1989.
3. Mrežne stranice većih hrvatskih i inozemnih knjižnica (NSK, KGZ, Knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Knjižnica HAZU itd.).
4. Nebesny, T. Informacijsko-referalna služba. // Upute za poslovanje narodnih knjižnica. Zagreb : KGZ, 1996. Str. 69-79.
5. Sečić, D. Informacijska služba u knjižnici. 2. dopunjeno i prerađeno izd. Lokve : "Benja", 2006.

Povijesni razvoj knjižničarstva

Sadržaj predmeta:

Stare kulture Srednjeg istoka: Sumerani, Babilonci, knjižnice starog Srednjeg istoka, Feničani, Židovi, Egipat; Stare kulture Dalekog istoka: Kina, Indija; Grčko-rimski svijet: proizvodnja i raspačavanje knjiga, knjižnice u grčko-rimskom svijetu; Europsko srednjovjekovlje: samostanska kultura u Europi, srednjovjekovne knjižnice; Počeci tiskarstva u Europi: proizvodnja papira, ksilografske knjige, Gutenberg; Knjiga u doba reformacije; Progoni knjiga; Knjižnice do Prvog svjetskog rata; Knjižnice u 20. stoljeću.

Literatura:

Stipčević, A. Povijest knjige. 2. prošireno i dopunjeno izd. Zagreb : Matica hrvatska, 2006. Poglavlje I. – IV.; X. – XII.

PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA ZVANJE DIPLOMIRANOG KNJIŽNIČARA

Opći dio

Osnove državnog i pravnog poretka Republike Hrvatske, te zakonodavstvo Republike Hrvatske u području kulture, znanosti i obrazovanja

Sadržaj predmeta:

Ustav Republike Hrvatske; Radno zakonodavstvo i propisi; Zakonodavstvo u kulturi, znanosti i obrazovanju.

Literatura:

Dostupno na: <http://narodne-novine.nn.hr/>

1. Ustav Republike Hrvatske. // Narodne novine 85/10. – pročišćeni tekst. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_07_85_2422.html

Program stručnih ispita u knjižničarskoj struci

Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci (NN 28/11, 16/14, 60/14 – Ispravak i 47/17)

- Zakon o radu. // Narodne novine 93/14, 127/17, 98/19. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2009_12_149_3635.html
- Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti s pripadajućim pravilnicima. // NN 17/2019, 98/19. Dostupno na https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_02_17_356.html
- Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19, 64/20 – odredbe o knjižnicama.
- Zakon o pravu na pristup informacijama. // Narodne novine 25/2013 i 85/15. URL http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_02_25_403.html
- Zakon o provedbi Opće uredbe o zaštiti podataka. // Narodne novine 42/2018. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_05_42_805.html
- Zakon o tajnosti podataka. // Narodne novine 79/07, 86/12. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2007_07_79_2483.html
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. // Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12 i 157/13, 152/14, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1999_07_69_1284.html ; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2003_09_151_2180.html ; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2009_07_87_2130.html ; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2010_07_88_2464.html
- Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. // Narodne novine 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15, 137/17 - odredbe o knjižnicama. Dostupno na: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2003_07_123_1742.html ; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2004_07_105_2025.html ; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2007_05_46_1555.html

RAZLIKOVNI DIO općeg dijela ispita za kandidate prema čl. 37. Pravilnika o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci:

LITERATURA dostupna na: <http://narodne-novine.nn.hr/>

- Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti. // NN 17/2019, 98/19. Dostupno na https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_02_17_356.html
- Zakon o pravu na pristup informacijama. // Narodne novine 25/13 i 85/15. Dostupno na: <http://www.nn.hr/clanci/sluzbeno/2003/2491.htm>; Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama. // Narodne novine 77/11 ili http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2011_07_77_1631.html
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. // Narodne novine 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20.
- Pravilnik o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj. // Narodne novine 43/2001.
- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske. // Narodne novine 89/11, 130/13.
- Pravilnik o reviziji i otpisu knjižnične građe. // Narodne novine 21/02.
- Pravilnik o Upisniku knjižnica. // Narodne novine 78/20.
- Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci. // Narodne novine 28/2011, 16/14, 60/14, 47/17.
- Pravilnik o zaštiti knjižnične građe. // Narodne novine 52/05.

Posebni dio

Teorija i praksa knjižničarstva

I. PISMENI DIO ISPITA

U pismenom dijelu ispita obrađuje se jedna tema koju pristupnik odabere između četiri teme koje predlaže Ispitno povjerenstvo.

Program stručnih ispita u knjižničarskoj struci

Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci (NN 28/11, 16/14, 60/14 – Ispravak i 47/17)

Obvezatna literatura:

Zadaće i uloga knjižnica

1. Balog, A. Prema oblikovanju organizacijske strukture knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 63,1/2(2020), str. 83-108.
2. Balog, A. Upravljanje knjižnicom kao poslovna funkcija. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 61,2 (2018), str. 73-97.
3. Čelić-Tica, V ; Leščić, J. Matična služba knjižnica u Hrvatskoj : povijest i nova paradigma. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 57,4(2014), str. 199-220. Dostupno na: <http://www.hkdrustvo.hr/vbh/broj/113>
4. IFLA/FAIFE izjava Knjižnice i intelektualna sloboda. <http://dzs.ffzg.hr/text/kiis.htm>
5. IFLA/Unesco Manifest za digitalne knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55,2(2012)193-196. Dostupno na: [http://www.hkdrustvo.hr/datoteke/1426/vbh/God.55\(2012\),br.2](http://www.hkdrustvo.hr/datoteke/1426/vbh/God.55(2012),br.2)
6. IFLA-ine smjernice za narodne knjižnice / uredile Christie Koontz i Barbara Gubbin. 2. hrvatsko izd. (prema 2. izmijenjenom izd. izvornika). Zagreb : HKD, 2011.
7. Saetre, T. P.; Willars, G. IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za školske knjižnice. Zagreb : HKD, 2004.
8. Smjernice za pokretne knjižnice. Zagreb : HKD, 2011.
9. UNESCO-ov Manifest za narodne knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 37(1994), str. 251-254.
10. UNESCO-ov Manifest za školske knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 43, 3(2000), str. 158-161.

Jednakost u pristupu službama i uslugama

1. Cylike, F. K. Slobodan pristup informacijama za sve građane s osvrtom na posebne potrebe slijepih pojedinaca. // 2. i 3. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama : zbornik radova. Zagreb : HKD, 2004. Str. 113-119.
2. Horvat, A. Uključivanje u društvo : što može učiniti knjižnica. // 2. i 3. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama : zbornik radova. Zagreb : HKD, 2004. Str. 101-106.
3. Horvat Klemen, T. Smjer razvoja i dostupnost službenih informacija u Hrvatskoj. // Vizija i stvarnost : zbornik u povodu 40 godina djelovanja Aleksandre Horvat u knjižničarstvu. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2016. Str. 73-81.
4. IFLA-in Manifest o Internetu. // Slobodan pristup informacijama u službi kulturnog razvitka : zbornik radova. Zagreb : HKD, 2002. Str. 163-165.
5. Irvall, B.; Skat Nielsen, G. Pristup knjižnicama za osobe s invaliditetom : lista za (samo)procjenu. Zagreb : HKD, 2008. Dostupno na: <http://www.hkdrustvo.hr/hr/izdanja/kategorija/elektronicka/>
6. Knjižnice za slijepu u informacijsko doba : smjernice za razvoj službi i usluga / uredile Rosemary Kavanagh i Beatrice Christensen Skoeld. Zagreb : HKD, 2006.
7. Lehmann, V.; Locke, J. Smjernice za knjižnične usluge za zatvorenike. 1. hrvatsko izd. Zagreb : HKD, 2007.
8. Petrak J. Otvoreni pristup: put k znanju kao javnom dobru. // Zbornik radova 13. i 14. okruglog stola o slobodnom pristupu informacijama. Zagreb: HKD, 2014. Str. 43-55.
9. Smjernice za građu laganu za čitanje / prikupio i priredio B. I. Tronbacke. Smjernice za knjižnične programe opismenjivanja : neki praktični prijedlozi / Sekcija za čitanje. Zagreb : HKD, 2005.
10. Smjernice za knjižnične usluge za multikulturalne zajednice : s IFLA-inim Manifestom za multikulturalnu knjižnicu. 1. hrvatsko izd. prema trećem izd. izvornika. Zagreb : HKD, 2010.
11. Smjernice za knjižnične službe i usluge za gluhe. Zagreb : HKD, 2004.
12. Smjernice za knjižnične službe i usluge za osobe s disleksijom. Zagreb : HKD, 2004.
13. Smjernice za knjižnične usluge za bolničke pacijente, starije osobe i osobe s posebnim potrebama u ustanovama za trajnu skrb i smještaj. Zagreb : HKD, 2009.

Program stručnih ispita u knjižničarskoj struci

Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci (NN 28/11, 16/14, 60/14 – Ispravak i 47/17)

Službe i usluge za djecu i mladež

1. Smjernice za knjižnične usluge za djecu : knjižnične usluge za djecu - važnije no ikada za djecu i njihove obitelji diljem svijeta / IFLA, Sekcija za djecu i mladež. Zagreb : HKD, 2004.
2. Smjernice za knjižnične usluge za mladež : prerađeno izd. Smjernica koje je 1996. objavio Stalni odbor Sekcije knjižnica za djecu i mladež. Web 2.0 i knjižnične usluge za mladež ; uvod za knjižničare. 1. hrvatsko izd. Zagreb : HKD, 2009.
3. Stropnik, A. Knjižnica za nove generacije: virtualni sadržaji i usluge za mlade. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2013.

Profesionalna etika knjižničara i informacijska etika

1. Etički kodeks Hrvatskoga knjižničarskog društva. *Hrvatsko knjižničarsko društvo*. <http://www.hkdrustvo.hr>
2. Horvat, A. Knjižnice između javnosti i privatnosti. // *Između javnosti i privatnosti : knjižnice u vremenu e-knjige / Aleksandra Horvat, Daniela Živković*. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2012. Str. 11-89.
3. Horvat, A. Važnost profesionalne etike. // 6. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama : zbornik radova. Zagreb : HKD, 2007. Str. 5-10.
4. Katulić, Anita. Obveze knjižnica prema Općoj uredbi o zaštiti podataka : izazovi, pristupi i moguća rješenja. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 61, 2(2018), 343-365. Dostupno na: <http://www.hkdrustvo.hr/vjesnik-bibliotekara-hrvatske/index.php/vbh/article/view/690/607>
5. Panić, M. Cenzura odozdo. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 60, 4(2017), str. 25-44. <https://doi.org/10.30754/vbh.60.4.526>

Podupiranje osobnog i formalnog obrazovanja pojedinca u knjižnicama

1. Akeroyd, J. Budućnost visokoškolskih knjižnica. // 4. i 5. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama : zbornik radova. Zagreb : HKD, 2007. Str. 8-11.
2. Horvat, A. Knjižničarski studiji u Hrvatskoj. // 4. i 5. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama : zbornik radova. Zagreb : HKD, 2007. Str. 81-86.
3. Kompetencije informacijskih stručnjaka 21. stoljeća / izbor iz dokumenata i hrvatski prijevod Ana Barbarić. // *Cjeloživotno učenje knjižničara : ishodi učenja i fleksibilnost*. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2009. Str. 171-176. Dostupno na: <http://www.nsk.hr/cuk/>
4. Machala, D. Knjižničarske kometencije : pogled na razvoj profesije. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2015. Str. 27-100.
5. Machala, D.; Horvat, A. Nacionalni program trajne izobrazbe knjižničara temeljen na ishodima učenja: prema priznavanju neformalnog obrazovanja knjižničara. // *Cjeloživotno učenje knjižničara : ishodi učenja i fleksibilnost*. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 2009. Str. 151-162. Dostupno na: <http://www.nsk.hr/cuk/>.
6. Smjernice za informacijsku pismenost u cjeloživotnom učenju : završna verzija, recenzirano 30. srpnja 2006. Zagreb : HKD, 2011.

Izgradnja, organizacija i korištenje zbirki u knjižnicama

1. Barbarić, A. Od zadataka kataloga do postupaka korisnika. // *Vizija i stvarnost : zbornik u povodu 40 godina djelovanja Aleksandre Horvat u knjižničarstvu*. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2016. Str. 83-100.
2. Buzina, T. Razvoj normi za deskriptivnu katalogizaciju kroz prizmu elektroničke građe. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 59, 1/2(2016). Dostupno na: <http://www.hkdrustvo.hr/vjesnik-bibliotekara-hrvatske/index.php/vbh/article/view/21/16>
3. Darovi za zbirke : smjernice za knjižnice. Upute za izradbu smjernica za izgradnju knjižnične zbirke primjenom modela *Conspectus*. Međunarodna posudba i dostava dokumenata : načela i smjernice za postupanje. Model nacionalnog pravilnika za međuknjižničnu posudbu. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2010.
4. Dimovski, S.; Tuškan, K. Uloga normativne baze predmetnih odrednica u kontroli i razmjeni podataka u bibliografskom okruženju. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske* 61, 1(2018), str. 509-529.

Program stručnih ispita u knjižničarskoj struci

Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci (NN 28/11, 16/14, 60/14 – Ispravak i 47/17)

5. Golubović, V. Obvezni primjerak Republike Hrvatske: zakonodavni okvir. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 63, 1/2(2020), str. 161-184.
6. Hebrang Grgić, I. Časopisi i znanstvena komunikacija. Zagreb : „Ljevak“, 2016. Str. 65-120.
7. Horvat, A. Digitalizacija i knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55,2(2012)17-27. Dostupno na: [http://www.hkdrustvo.hr/datoteke/1420/vbh/God.55\(2012\), br.2](http://www.hkdrustvo.hr/datoteke/1420/vbh/God.55(2012),br.2)
8. Horvat, A.; Živković, D. Knjižnice i autorsko pravo. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2009. Dostupno na: <http://darhiv.ffzg.hr/2002/>
9. IFLA-ina načela za skrb i rukovanje knjižničnom građom / sastavio i uredio Edward P. Adcock u suradnji s Marie-Thérèse Varlamoff i Virginio Kremp. Zagreb : HKD, 2003.
10. Katulić, A. Normativna baza imena u kontekstu Opće uredbe o zaštiti podataka. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 61, 1(2018), str. 573-592;
11. Krstić, D. Obilježja konzervatorsko-restauratorske djelatnosti u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 58,3/4(2015), str. 1-35. Dostupno na: http://hrcak.srce.hr/index.php?show=toc&id_broj=12631
12. Macllwaine, J. IFLA-in kratki priručnik za pripravnost i planiranje mjera zaštite u slučaju katastrofa : središnji program za zaštitu i konzervaciju / John Macllwaine ; pod nadzorom Marie-Thérèse Varlamoff. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2012.
13. Miočić, I. Bibliografski zapisi od kataložnih listića do semantičkog weba. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 60, 4(2017), str. 1-23. <https://doi.org/10.30754/vbh.60.4.476>
14. Nebesny, T.; Švob, M. Izgradnja knjižne zbirke u narodnim knjižnicama. // Slobodan pristup informacijama : zbornik radova. Zagreb : HKD, 2002. Dostupno na: http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/nebesny_svob.htm
15. Petr Balog, K.; Majlinger Tanocki, I. Dosljednost predmetnog označivanja elektroničke građe u mrežnim katalozima hrvatskih narodnih knjižnica. // VBH 57(2014) 1-3, str. 69-103.
16. Pehar, F. Od statističke bibliografije do bibliometrije : povijest razvoja kvantitativnog pristupa istraživanju pisane riječi. // Libellarium 3,1(2011), str. 1-28. Dostupno na: <http://hrcak.srce.hr/libellarium>
17. Pleško, J. Kako indeksirati, a ne diskriminirati : interdisciplinarnost i inkluzivnost s aspekta sadržajne obrade i organizacije građe u narodnoj knjižnici. // Seminar Arhivi, knjižnice, muzeji 22(2018), str. 183-197.
18. Preporuke za ustroj zavičajne zbirke u narodnim knjižnicama i drugim knjižnicama (ustanovama) koje prikupljaju knjižničnu zavičajnu građu / autorice uputstava Srna Vuković-Mottl et al. Dostupno na: <http://www.hkdrustvo.hr/clanovi/Preporuke.pdf>
19. Smjernice za audiovizualnu i multimedijску građu u knjižnicama i drugim ustanovama. Zagreb : HKD, 2005.
20. Stojanovski, J. Visokoškolske i znanstvene knjižnice : zašto ih trebamo više nego ikada?. // Kemija u industriji 62,11/12(2013), str. 452-455. Dostupno na: <http://hrcak.srce.hr/>
21. Špiranec, S. Informacijska pismenost u okruženju Weba 2.0. // Libellarium 7,1(2014), str. 55-72. Dostupno na: <http://www.libellarium.org/index.php/libellarium/article/view/197>
22. Špiranec, S. Subjektivna paradigma predmetnog označivanja. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 57,1/3(2014),1-14.
23. Uvjeti za funkcionalnost bibliografskih zapisa : završni izvještaj / IFLA-ina Studijska skupina za uvjete za funkcionalnost bibliografskih zapisa ; odobrio Stalni odbor IFLA-ine Sekcije za katalogizaciju. Zagreb : HKD, 2004.
24. Verona, E. O katalogu : izbor iz radova / izabrala i uredila Aleksandra Horvat. Zagreb : HKD : Nacionalna i sveučilišna knjižnica : Filozofski fakultet, 2005. Str. 6-8, 15-18.
25. Vrana, R. Vidovi organizacije digitalizacije građe u knjižnicama visokoškolskih ustanova Sveučilišta u Zagrebu. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55,2(2012), str. 41-64. Dostupno na: [http://www.hkdrustvo.hr/datoteke/1422/vbh/God.55\(2012\), br.2](http://www.hkdrustvo.hr/datoteke/1422/vbh/God.55(2012),br.2)
26. Vukadin, A. Novi pravilnik za katalogizaciju u kontekstu međunarodnih načela i standarda. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 59, 1/2(2016), str. 49-71. Dostupno na: <https://www.hkdrustvo.hr/vjesnik-bibliotekara-hrvatske/index.php/vbh/article/view/16/11>
27. Willer, M. [et al.]. Jedinstveni stvarni naslov : zašto nam je potreban više nego ikad? // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 54, 1/2(2011), str. 93-119. Dostupno na: [http://www.hkdrustvo.hr/datoteke/1148/vbh/God.54\(2011\),br.1-2](http://www.hkdrustvo.hr/datoteke/1148/vbh/God.54(2011),br.1-2)
28. Živković, D. Elektronička knjiga. // Između javnosti i privatnosti : knjižnice u vremenu e-knjige / Aleksandra Horvat, Daniela Živković. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2012. Str. 95-174.

Program stručnih ispita u knjižničarskoj struci

Pravilnik o uvjetima i načinu stjecanja stručnih zvanja u knjižničarskoj struci (NN 28/11, 16/14, 60/14 – Ispravak i 47/17)

Društveni značaj knjižnica i digitalna tehnologija

1. Buckland, M. Preoblikovanje knjižničnih službi i usluga : program. Lokve : "Benja", 2000.
2. Gorman, M. Postojana knjižnica : tehnologija, tradicija i potraga za ravnotežom. Zagreb : HKD, 2006.
3. Mihalić, M. Mjere li samo pokazatelji uspješnosti vrijednost knjižnica? Prema vrednovanju društvenih ciljeva organizacija u kulturi. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55,1(2012), str. 29-44. Dostupno na: <http://www.hkdrustvo.hr/vbh/>
4. Petr Balog, K. Kultura vrednovanja kao dio organizacijske kulture hrvatskih knjižnica. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 55,1(2012). Dostupno na: <http://www.hkdrustvo.hr/vbh/>
5. Sabolović-Krajina, D. Narodne knjižnice u tranziciji: sociološki aspekti. Samobor : Meridijani, 2020. Str. 17-108.
6. Sečić, D. Znanstvene knjižnice u digitalnom okruženju : nove prilike i izazovi. // Vizija i stvarnost : zbornik u povodu 40 godina djelovanja Aleksandre Horvat u knjižničarstvu. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 2016. Str. 103-110.
7. Živković, D. Dostupnost knjige u 21. stoljeću. // Zbornik radova 13. i 14. okruglog stola o slobodnom pristupu informacijama. Zagreb: HKD, 2014. Str. 7-15.
8. Živković, D. Knjižnice na putu od poslanja do strategije : osvrt na hrvatske prilike. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 58, 1/2(2015), str. 1-14.

Neophodno je poznavanje manifesta, standarda, pravilnika i kodeksa navedenih u programu za posebni dio ispita za zvanje knjižničar.

II. USMENI DIO ISPITA

Literatura kao za pismeni dio ispita.